

XX.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Besættelsen af Sognepræsteembeder.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 20de Januar 1875.)

Det forelagte Forflag er udarbejdet af det i Samlingen 1870—71 af Folkethinget nedsatte Udvalgs Flertal og begrundet i dets Betænkning af 28de Febr. 1871. Det er vedtaget af Folkethinget efter en udsørlig Behandling den 11te Marts s. A. med 55 Stemmer mod 10 og den 17de med 44 Stemmer mod 17. I den næste Samling vedtoges det paany gjentagne Gange i Folkethinget og tilsidst den 21de Marts 1872 med 49 Stemmer mod 17. Endelig blev det atter vedtaget af det nyvalgte Folkething den 10de Febr. 1873 med 68 Stemmer mod 4, men taget tilbage ved tredje Behandling, da man ikke antog, at Sagen kunde ordnes tilfredsstillende under den daværende Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Ved nu at henvise Forflaget til et Udvalg har Thinget formentlig ønsket forsøgt, om der kunde træffes en Overenskomst med den nuværende Minister angaaende Sagens Ordning; men dette er ikke lykkedes. Ministeren har fastholdt sit ved første Behandling udtalte Standpunkt, ikke at ville indlade sig paa denne Sags Enkeltheder, før Lovforflaget om Geistlighedens Lønning var vedtaget. Udvalget (med Undtagelse af P. E. Olsen) har ikke kunnet indse Nødvendigheden eller Nødvendigheden heraf, og det faa meget mindre, som det jo er muligt ved den endelige Vedtagelse af dette Lovforflag at knytte det saaledes til det om Lønningerne, at det først træder i Kraft samtidig med dette. Naar Mindretallet (P. E. Olsen) betraaer sig paa en Dagsorden, der blev vedtagen i Folkethinget i 1860, maa det erindres, at den Gang havde Lønningsagen slet ikke været til Forhandling, medens den nu gjentagne Gange har været sin Afslutning saa nær, at der neppe kan være Tvivl om, at den endelige Ordning med Hensyn til det Punkt, som her kommer i særlig Betragtning, den større eller mindre Ulighed mellem de enkelte Embeder, ikke vil medføre nogen Ubil-

lighed overfor det her foreliggende Forflag. Ikke blot Folkething, men Landsthing og Ministerium have jo ogsaa senere gjentagne Gange været enige om at behandle Omordningen af begge disse Anliggender samtidig.

Under denne Sagens Stilling kan Flertallet (Albertsen, Christiansen, Høgsbro, S. Jensen og H. Madsen) ikke andet end tilraade Thinget at fastholde Lovforflaget, saaledes som det gjentagne Gange er vedtaget med stort Flertal, for at det kan ses, at ogsaa det nu siddende Folkething deler de foregaaende Folkethings Overbevisning om, at det er ad den her anviste Vej Omordningen af dette Forhold i det Væsentlige skal finde Sted. Kunde Flertallet end gaa ind paa Ændringer i mindre væsentlige Enkeltheder, finder det dog ingen Opfordring dertil, saalænge der paa Grund af Ministerens ovenfor omtalte Stilling ikke er nogen Udsigt til derved at komme Løsningen af Spørgsmaalet nærmere. Allerede af denne Grund maa Flertallet altsaa fravaare Thinget for Tiden at gaa ind paa de Forflag, Mindretallet (Casse, Gad og C. Petersen) har fremsat; men ikke mindre maa det gjøre det, naar henses til Beskaffenheden af selve Forflagene.

Flertallet kan saaledes ikke finde det rigtig, ifølge Forflagene til de nye §§ 1 og 2, at lade Præsteembederne deles i Klasser og det ved kongelig Anordning og dernæst at indskrænke Afgangen til dem ved visse Tjenestealders- og Karakter-Betingelser. Skulde en saadan Klasse-Inddeling finde Sted, burde den i alt Fald ske ved Lov, og skulde der gives særegne Betingelser for Afgangen til de enkelte Klasser, kunde de her nævnte ikke anses for tilfredsstillende; men selve Nødvendigheden deraf kan ikke indses. Ved disse Bestemmelser sker der desuden et betydeligt Skaar i Menighedernes Valgret, da, ifølge Ændringsforflaget til § 3, ny § 5, alle de Ansøgninger forløbs hen-